

Haalbaarheidsanalyse Geluksexpresse Wassenberg-Roerdalen

onderwerp

Haalbaarheidsanalyse zonnetrein (geluksexpresse) voor de
Stichting Gastvrij Roerdalen-Wassenberg

Datum

21-06-2016 gew: feb2017

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Doel	4
2.1	Maatschappelijke foodprint	4
3	Concept	8
3.1	Uitgangpunten en randvoorwaarden	8
3.2	Haalbaarheidsonderzoek	9
3.3	Financiering	11

1 Inleiding

De stichting Gastvrij Roerdalen-Wassenberg (SGRW) heeft het plan ontwikkeld voor de exploitatie van een zonnetrein (de geluksexpresse) in de regio Roerdalen-Wassenberg. Op 13-12-2015 heeft SGRW aan H&S de opdracht verstrekt voor het opstellen van een haalbaarheidsanalyse. Een marktonderzoek maakt vooralsnog geen onderdeel uit van de opdracht.

Gastvrij Roerdalen-Wassenberg bestaat uit een vereniging en een stichting. De leden van gastvrij Roerdalen-Wassenberg willen zich samen met beide gemeenten inspannen voor de ontwikkeling van recreatie en toerisme. De gemeenten hebben verdere ontwikkeling van recreatie en toerisme als speerpunt van hun beleid. De SGRW wil het steunpunt zijn voor mensen die dit willen beleven. Zij willen gastheer zijn voor uw familie, vrienden en kennissen. Middels het initiëren en uitvoeren van projecten geeft SGRW hier invulling aan.

De regio Roerdalen-Wassenberg is een toeristisch recreatief interessant gebied met vele bezienswaardigheden en attracties. Omdat deze attracties geheel verspreid liggen in de regio heeft de SGRW een verbindend element bedacht, namelijk een op zonne-energie aangedreven trein oftewel de "Geluksexpresse".

Door de attracties en interessante plekjes in de regio met een ludiek duurzaam vervoermiddel te verbinden kunnen er meer en andersoortige arrangementen ontwikkeld worden die de samenwerking tussen de recreatiebedrijven bevorderen. Dit vervoermiddel kan ook worden ingezet bij evenementen, als dagbesteding fungeren en als attractie ook bij slechtweer gehuurd worden door groepen en bedrijven om kennis te nemen van natuur en landschap in de regio. Onderwijs in Toerisme en recreatie, maar ook techniek kan worden betrokken bij de ontwikkeling van arrangementen en bij de exploitatie van de geluksexpresse.

In beginsel is SGRW zelf de exploitant voor de gewenste Geluksexpresse. De Stichting beoogt geen winstdoel.

2 Doel

Het hoofddoel van de geluksexpresse is:

Het creëren van een duurzame verbinding tussen de recreatieve elementen in Roerdalen en Wassenberg.

Het op zonnecellen aangedreven recreatief treintje laat toeristen en recreanten landschap en cultuur beleven en verbindt recreatieve elementen (zoals natuur, cultuur, attracties en lokale/regionale R en T bedrijven) met elkaar. Hiernaast werkt de “Geluksexpres” zeker ook als regiopromotie.

Enkele relevante steekwoorden in dit verband zijn:

- Grensoverschrijdende verbinding tussen gemeenten en recreatiebedrijven
- Duurzame logistiek (CO2 neutraal en geluidsarm) Berekend is dat door het exploiteren van een Solar elektrisch aangedreven treintje de uitstoot van schadelijke CO2 gassen met een percentage van 93,5% verlaagd wordt t.o.v. fossiele brandstof.
- Regiopromotie
- Werkgelegenheid
- Intensivering internationale samenwerking
- Inpassen werkzoekenden (re-integratie traject)
- Economische impuls recreatiesector
- Social return, inpassen educatie op gebied van toerisme, techniek (onderhoud) etc.
- Verdienmodel beheer en onderhoud natuur en landschap.

In de grensoverschrijdende regio liggen diverse recreatiebedrijven en bezienswaardigheden. Deze locaties liggen geheel verspreid in de regio. De duurzame geluksexpresse verbindt: het Groen (regio Roerdalen-Wassenberg) en het Blauw (Maasplassen) met het Goud (koopstad Roermond met Designer Outlet, Retailpark en binnenstad). Hierdoor kunnen er aanvullende en andersoortige arrangementen worden ontwikkeld dan het huidige aanbod. Dit zal de samenwerking tussen de recreatiebedrijven en betrokken organisaties bevorderen. De geluksexpresse kan worden ingezet bij evenementen of als attractie en is ook bij slechtweer inzetbaar. Hierdoor worden meer bezoekers naar de regio getrokken met als doel meer overnachtingen, langer verblijf en meer bestedingen in het gebied.

Doelgroep voor de geluksexpresse zijn recreanten en toeristen in algemene zin, gezinnen en ouderen specifiek. De geluksexpresse is een interessante en toegankelijke attractie als dagrecreatie. Voor ouderen uit de regio midden-Limburg en de Kreis Heinsberg is de geluksexpresse een uitje als dagbesteding oom nooit te vergeten.

De geluksexpresse zal zeker een bijdrage leveren aan de naamsbekendheid van de regio Roerdalen-Wassenberg en zal het woon- en werkklimaat bevorderen. Bij de ontwikkeling van educatieve routes en eventuele vervoersvergunningen en verkeersaspecten maar ook bij het onderhoud van deze met zonnecellen uitgeruste treinstellen kan het onderwijs een actieve rol krijgen.

2.1 Maatschappelijke foodprint

Zonder daarin een volgorde van belangrijkheid aan te willen geven beoogt de SGRW met dit project een aantal belangrijke doelstellingen te kunnen realiseren. Deze liggen zowel op het vlak van de Economie en Werkgelegenheid maar zeker ook op Maatschappelijk Gebied. Dit laatste in de ruimste zin van het woord. Alvorens hierop een nadere toelichting te geven is het goed de context aan te geven waarin deze doelstellingen dienen te worden geplaatst.

“Investeren in het Nederlands landschap: Opbrengst Geluk én Euro’s” is de titel van een nota van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (Nu Ministerie van Economische Zaken). Deze rijksnota is door het Centraal Planbureau (CPB) in 2007 doorgerekend. De belangrijkste conclusie was dat het loont om verregaand in het Nederlands landschap te investeren. De berekening van kosten en baten leverde maar liefst een positief saldo op van € 17,8 miljard. Tevens werd geconstateerd dat het moeilijk is vast te stellen of de beloning terecht komt bij de huizenbezitter in dat mooie landschap, of bij het bedrijf dat de landschappelijk fraai onderhouden regio als een goed vestigingsklimaat ziet. Het CPB concludeert verder dat de sector Recreatie en Toerisme (R&T) een van de grotere batenposten is. De provinciale Trendrapportage 2015 bevestigt deze uitgangspunten.

Rijk, provincie en gemeenten hebben in de loop der jaren veel in het Nederlands landschap geïnvesteerd. Het is volledig legitiem en verantwoord deze investeringen ook te ‘verzilveren’. SGRW ziet hierin voor de komende jaren een grote uitdaging.

Economie en Werkgelegenheid

In een groene regio zoals Roerdalen en Wassenberg ligt het voor de hand dat de branche R&T zich vooral richt op het ‘verzilveren’ van bovengenoemde waarden van natuur en landschap. Voor de overheid is het van belang die bedrijfstak verder op een maatschappelijk verantwoorde wijze (People, Planet, Profit) te stimuleren en niet te kiezen voor grootschalige industrie. Of, met andere woorden gezegd, ‘duurzaamheid’ is het leidend principe voor de geluksexpresse!

Woensdag 15 juni 2016 lezen we in de nieuwsbladen dat Nederland in 2015 maar liefst 12,7 miljoen buitenlandse toeristen heeft getrokken. Gezamenlijk waren zij goed voor een besteding van ruim 10 miljard Euro. Het aantal toeristen was 4% meer dan in 2012. Met 31,6 miljoen overnachtingen is dat zelfs 7% meer dan in 2012. Duidelijk is dat recreatie en toerisme een groeiende economische motor aan het worden is voor ons land. Verwacht wordt dat in 2025 ca. 16 miljoen buitenlandse toeristen Nederland zullen aandoen met een totaal bestedingsbedrag van ca. 12,4 miljard Euro. Veel van deze buitenlandse bezoekers komen uit Duitsland.

Het inkomend toerisme zorgt, volgens de Nederlandse Bond voor Toerisme en Congressen (NBTC), in Nederland momenteel voor ca. 60.000 banen. De prognose voor 2025 is dat dit er ruim 20.000 meer zijn.

Bovenstaande cijfers zijn enkel gebaseerd op inkomend toerisme van vooral buitenlanders. Er is dus nog géén rekening gehouden met de ingezette groei van het binnenlands toerisme. De totale werkgelegenheid in de sector R&T levert in Nederland maar liefst 600.000 banen op met een jaarlijkse omzet van 68,3 miljard euro.

In Roerdalen was in 2014 volgens de provinciale Trendrapportage 8,2% (of 430 banen) van het totaal aantal banen (5240) in de sector R&T.

In het buurland Noordrijn Westfalen Duitsland is recreatie en toerisme eveneens een economische concurrent van betekenis – en daarmee ook voor de direct aangrenzende Kreis Heinsberg.

Aankomsten en overnachtingen verhogen sinds 2005 bijna constant, met een belangrijke ontwikkeling tot 2015, zoals de volgende tabellen illustreren:

Overnachtingen

	2005	2011	2015
aankomsten	71.903	99.059	106.010
overnachtingen	164.404	206.736 <i>255.000</i>	248.783 <i>310.979</i>

(Quelle: Information und Technik Nordrhein-Westfalen, Beherbergungsstatistik, Erhebung in Betrieben mit mindestens 9 Betten; kurz: IT.NRW; ab 2011 ergänzt um Ergebnisse der DWIF-Studie, also inkl. Kleinbetriebe (+25%))

Dagtoerisme/Recreatie

	2005	2011	2015
Dagjesmensen/recreanten	3.370.282	6,8 Mio. <i>8,5 Mio.</i>	8,2 Mio. <i>10,3 Mio.</i>

(Eigene Berechnung auf der Basis der Formel des DWIF: LDS-Übernachtungen x Faktor)

(Quellen: Information und Technik Nordrhein-Westfalen, Beherbergungsstatistik, Erhebung in Betrieben mit mindestens 9 Betten; kurz: IT.NRW .

Deutsches Wirtschaftswissenschaftliches Institut an der Universität München, kurz : DWIF,

Faktor ab 2005: 20,5/Ü, Faktor ab 51/2006: 21,9; ab 2011 ergänzt um Ergebnisse der DWIF-Studie: 33)

Dientengevolge, bleek een toename van de toegevoegde waarde (directe en indirecte verkoop in miljoen €) als volgt:

	2005	2011	2015
	In Mio. €	In Mio. €	In Mio. €
Door overnachtingen	12,9	21,6	23,7
€ 78,50/2005, 115,80 ; 40,40; 63,20;		<i>24,4</i>	<i>27,6</i>
vanaf 2011 diff. Berekend/Ü			
Door dagjesmensen/recreanten	85,9	170	205
€ 25,50 bzw. 25,00/Gast		<i>212,5</i>	<i>257,5</i>

Totaal	98,8	191,6	228,7
		236,9	285,1

(Eigene Berechnung auf der Basis der Formel des DWIF:

IT.NRW-Übernachtungen x Tagesausgabe, bzw. Tagestouristen It. Formel des DWIF x Tagesausgabe
 (Quellen: Information und Technik Nordrhein-Westfalen, Beherbergungsstatistik, Erhebung in Betrieben mit mindestens 9 Betten; kurz: IT:NRW. Deutsches Wirtschaftswissenschaftliches Institut an der Universität München, kurz: DWIF, Faktor ab 2005: 20,5/Ü; **ab 2011 ergänzt um differenzierte Ergebnisse der DWIF-Studie**)

Als gevolg van de bovengenoemde ontwikkelingen, heeft het Deutsches Wirtschaftswissenschaftliches Institut an der Universität München (DWIF) in zijn studie "de economie toerisme in het District Heinsberg, Duitsland 2011" bepaalt op een primaire werkgelegenheid door middel van toerisme gelijk aan ongeveer 5.240 mensen.

Het in de zomer van 2016 voor de Kreis Heinsberg opgestelde plan Toeristische visie laat het volgende zien:

"De Kreis profiteert van de centrale ligging tussen verschillende grote Europese economieën. Met haar vervoersnet is de regio goed verbonden met de aangrenzende stedelijke gebieden en is daardoor voor een groot deel van de bevolking goed bereikbaar. Vooral haar natuurgebieden nodigen u uit te ontspannen en te rusten. Afgezien van rivieren bevinden de relevante toeristisch aantrekkelijke natuurgebieden zich voornamelijk langs de grens met Nederland."

Binnen de gemeenten van de Kreis laten de aan de grens gelegen steden - vooral Wegberg en Wassenberg – zien toerisme te omarmen.

"Met 33% van de overnachtingen (2015) is de stad Wegberg veruit de sterkste toerisme-gemeente binnen de Kreis. Er zijn ook de meeste bedden te vinden. Hierna volgt Wassenberg (13,3%). Wassenberg heeft ten opzichte van het voorgaande jaar de sterkste groei in overnachtingen (ter vergelijking 2005 44,2% tegenover 2015 + 63%.

De groei valt te herleiden aan een grote mate van binnenlandse bezoekers. Wanneer we kijken naar het aantal overnachtingen van buitenlandse bezoekers in de Kreis Heinsberg, zijn de Nederlanders met 26,2% (2015) de belangrijkste groep (IT. North Rhine-Westphalia, dwif 2016).

Wij gaan ervan uit dat Wassenberg en Wegberg daarom sterk van de zonnetrein "Geluksexpres" zullen profiteren.

De samenwerking binnen Gastvrij Roerdalen-Wassenberg – c.q. Duitsland (Wassenberg) en Nederland (Roerdalen)- kan dit R&T-beleid op aanmerkelijk grotere schaal vorm geven. Met de Geluksexpres wil Gastvrij Roerdalen-Wassenberg de regionale economie versterken. Daarom is de Geluksexpres geen doel op zich maar een middel om:

- Natuur en landschap op een duurzame wijze verder te ontsluiten;
- Ondernemers aan beide zijden van de grens de gelegenheid te bieden arrangementen samen te stellen, waardoor het aantal recreanten en toeristen én hun verblijfsduur in de regio zal toenemen;
- Directe en indirecte werkgelegenheid te creëren;

De directe werkgelegenheid zal bestaan uit:

- ca. 6 chauffeurs
- 1 onderhoudsmonteur
- 10-12 gidsen
- een aantal stageplekken (van diverse opleidingen)

De indirecte werkgelegenheid wordt geschat op ca. 40 tot 50 banen in deze sector. Zoals eerder opgemerkt lag het huidige aantal banen in deze sector in Roerdalen 2014 op 430. Met de introductie van de Geluksexpreste levert dat de komende 3 tot 5 jaren ca. 40 tot 50 banen extra op, ofwel ca. 9% van het totaal aantal banen. Hierbij dient ook nog de groei in het aantal arbeidsplaatsen aan de Duitse zijde te worden betrokken. We moeten ons daarbij goed realiseren dat het aantal banen in de industriële sector en in de agrarische sector in deze (krimp)regio nauwelijks meer groeit of eerder zelfs afneemt. Het is dan ook zaak om in de regio de vooral de groeiende sectoren te koesteren, te stimuleren en bovenal te faciliteren.

De SGRW verwacht met de Geluksexpreste het 1^e jaar ca. 5000 gebruikers (lees: treinreizigers) te genereren en ieder volgend jaar 1000 extra. Deze komen niet uitsluitend voor een treinrit maar maken tevens gebruik van een arrangement. Met een gemiddelde verblijfsduur van een dag en een dagbesteding van € 30,- levert dat een gemiddelde extra omzet op van ca. € 150.000,-. Bij een gemiddeld verblijf van 3 tot 4 dagen ligt de dagbesteding i.v.m. overnachtingen op ca. € 65,-. Dat levert in het eerste jaar een omzet op van ca. € 365.000,-. Deze zal naar verwachting groeien tot ca. € 700.000,- in 2020.

Indirecte effecten zoals promotie (lees: uitstraling/aantrekkingskracht) van de regio zijn hierin niet opgenomen, maar zullen zeker aanwezig zijn. Overigens kunnen en zullen bij de uitwerking van de bedoelde arrangementen ook studenten van de diverse opleidingen worden betrokken. Het zal daarbij o.a. om opleidingen op het gebied van Horeca, Toerisme en Recreatie gaan. Dit kan in de vorm van stage- e/o werkervaringsplaatsen gaan, maar ook om studieopdrachten in bijvoorbeeld groepsverband.

Tot slot mag in dit kader niet ongenoemd blijven de mogelijke inschakeling van langdurig werklozen en andere mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt (social return). Re-integratietrajecten en de (boventallige)inschakeling van mensen met een verstandelijke beperking mogen hier ook toe gerekend worden.

Maatschappelijke Betekenis

Door trends en ontwikkelingen in de samenleving veranderen wensen, behoeften en mogelijkheden van mensen én organisaties. In het kader van deze notitie zijn de volgende van belang:

- **participatie: groeiende behoefte aan meedenken en meedoen (participatiemaatschappij)**
Consumenten willen meedenken. Steeds meer organisaties hebben een denktank in de vorm van een cliëntenraad of (ouder)commissie. De overheid promoot de participatiemaatschappij en wil dat iederéén meedoet, omdat iedereen er toe doet!;
- **dematerialiseren: groeiende behoefte aan zingeving, onthaasting, kwaliteit van leven**
In de wereld ging het jarenlang om harde waarden. Winst en aanzien door materiële status overheersten. Nu is er een tegenreactie ontstaan in de vorm van zingeving, onthaasting, slow (food, management e.d.), kwaliteit van leven, duurzaamheid. Immateriële waarden;
- **duurzaamheid:** groeiende behoefte aan hergebruik, energiebesparing, natuurlijke grondstoffen;
- **mensen willen een eerlijk en transparant verhaal:** géén gebakken lucht en geen sociale of groene onzin.

Gastvrij Roerdalen-Wassenberg heeft bij de uitwerking van het project heel nadrukkelijk rekening gehouden met onderstaande positieve effecten

Het project levert een bijdrage aan duurzaamheid

De op zonnecellen aangedreven trein rijdt op groene stroom, aangevuld met zonne-energie. Alle materialen zijn voor hergebruik geschikt. De trein is ‘fluisterend stil’ in de voor alle mensen zo belangrijke groene omgeving. De trein ontsluit op een duurzame wijze de kernen en vooral het groene buitengebied in de regio.

Het project levert een bijdrage aan educatie

Zoals eerder al vermeld wil dit project ook ten dienste staan van scholen en opleidingsinstituten in de regio. Dit geldt uiteraard voor zowel de Duits- als Nederlandstalige opleidingen. Met de Geluksepres kunnen excursies met de basisschoolleerlingen naar o.a. cultuurhistorische plekken in de omgeving worden gemaakt of naar het Nationaal Park de Meinweg. Ook bij bijzondere evenementen op en tussen scholen kan het treintje worden ingezet.

Tevens zijn al eerder de stageplaatsen en andere vormen van inschakeling van studenten genoemd. Dit is een niet te onderschatten ‘bijvangst’ van het hele project. Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst!

Het project levert een bijdrage aan de leefbaarheid in de kernen

De samenstelling van de bevolking in de kleinere kernen verandert. Vergrijzing en het wegtrekken van jongeren naar de Randstad en een toename van de globalisering zijn belangrijke oorzaken van een afnemende leefbaarheid in de kleinere kernen. De gevolgen hiervan zijn o.a. dat scholen moeten sluiten, er nauwelijks nog gebouwd wordt, winkels verdwijnen en sportaccommodaties onbetaalbaar worden. De sociale samenleving verzwakt. Een toename van maatschappelijk verantwoord ondernemen zal deze tendens wellicht niet kunnen wegnemen maar wel minder sterk voelbaar maken. Een groene regio zal het vestigingsklimaat voor ondernemers verbeteren en de wens van (jonge én oudere) mensen om hier te (kunnen blijven) wonen versterken. Die groene regio moet dan wel interessant en bereikbaar zijn. Er moet wat te beleven zijn.

Behoud van het aantal inwoners is een zegen voor het behoud van basisonderwijs, voor de middenstand (zoals de supermarkt, de bakker, de slager) en niet te vergeten de uiterst noodzakelijke voorzieningen op het gebied van (medische) zorg en welzijn. Uiteindelijk is ook deze werkgelegenheid in het geding.

Het project levert een bijdrage aan het welzijn van zowel de inwoners alsook de bezoekers

Genieten van het groene landschap door te wandelen, te fietsen of paard te rijden heeft een positief effect op de gezondheid van de hardwerkende mens. Rust en ruimte dragen daar wezenlijk aan bij. Niet alleen onze regio is gebaat met gezonde mensen die een bijdrage leveren aan de totale samenleving. Dat zijn ook de landen om ons heen zoals Duitsland, België maar ook China waarvan de mensen deze regio bezoeken.

Het project levert een bijdrage aan het welzijn van mensen die zorg nodig hebben

Als gevolg van de vergrijzing en de grote veranderingen in de zorg zitten er veel zieke en oudere mensen thuis, in een zorgcentrum of een begeleide woonvorm. Voor deze grote groep in onze samenleving is op aangepaste wijze ‘er-op-uit’ kunnen gaan (lees: er nog bij horen) een belangrijk aspect. Door gebruik te maken van dit goed toegankelijke (mindervaliden) ludieke voertuig wordt

ook voor deze groep mensen het groene buitengebied ontsloten. Een geluidsarm, langzaam rijdend voertuig is ook voor hun aantrekkelijk om regelmatig een gepland uitstapje te maken en zal zeker bijdragen aan hun welzijn. De samenwerking met de regionale zorg- en welzijnsinstellingen op dit punt vormt een bijzondere uitdaging.

Het project levert een bijdrage aan evenementen en activiteiten in de 12 kernen (Wassenberg, Birgelen, Effeld, Ophoven, Myhl, Orsbeck alsmede Posterholt, St Odiliënberg, Montfort, Herkenbosch, Melick en Vlodrop)

In iedere kern is jaarlijks een aantal terugkerende evenementen. Deze staan of vallen veelal bij bezoekers uit de eigen kern. Dit project kan hier aan een bijdrage leveren door de kernen op een ludieke wijze met elkaar te verbinden en bezoekers van en naar het evenement te vervoeren. De sociale samenhang zal daardoor zeker worden bevorderd en verder tot wasdom komen.

Gastvrij Roerdalen-Wassenberg wil bijdragen aan een betere wereld; aan het geluk van mensen en het succes van ondernemingen. Een wereld waarin we elkaar weten te waarderen om wie we zijn en waarin we gebruikmaken van elkaars kracht.

3 Concept

3.1 Uitgangpunten en randvoorwaarden

Visie St. Gastvrij

De basis uitgangpunten van het concept zijn bepaald na het verkrijgen van informatie via de exploitant van de zonnetrein in de Ooijpolder (enkele gesprekken en bezoeken) en een Limburgse leverancier en tevens exploitant van zonnetreinen, Soios genaamd.

De stichting Steen en Natuur (Ooijpolder) heeft circa 8 jaar ervaring met de exploitatie van de zonnetrein. Enkele bevindingen:

In de Ooijpolder rijden 3 “treinstellen”. Er kunnen maximaal 77 gasten worden vervoerd en het concept wordt geëxploiteerd door vrijwilligers incl. de coördinatie (planning ed.).

De stichting Steen en Natuur heeft aangegeven dat ca. 70-75 % van de gasten, en dus ook de omzet, komt uit de touringcarwereld (via busidee.nl.). De rest van de omzet bestaat uit reserveringen door groepen en via een reguliere dienstregeling in de maanden maart-oktober. De stichting Steen en Natuur doet minimaal aan marketing. Er rijden twee vrijwilligers per trein mee (1 bestuurder en 1 gids) en de treinen staan gestald in een loods bij een lokale boer. Er zijn geen slecht weer alternatieven en de totale omzet bedraagt circa 24.000,- euro (excl. BTW) per jaar. Het jaarlijks resultaat wordt ingezet om bijvoorbeeld landschapselementen in het gebied de Ooijpolder te laten restaureren.

Het concept Zonnetrein Ooijpolder is redelijk eenzijdig. Er zijn geen verbindende elementen het product is enkel het landschap in combinatie met de zonnetrein met een route van circa 1 uur. Het begin en eindpunt zijn hierbij gelijk. Als aanvulling op het concept Ooijpolder gaat het bij de geluksexpressie van de SGRW met name om het verbinden van ondernemers, attracties, locaties en bezienswaardigheden (euregionaal) en niet sec om het vervoer alleen. Daarnaast is de geluksexpressie en diens route ook een attractie op zich. Door middel van het ontwikkelen van arrangementen (door de ondernemers) kan de geluksexpressie breder en vaker worden ingezet in vergelijking met de zonnetrein in de Ooijpolder.

Centraal uitgangspunt bij het haalbaarheidstraject is dat de aanschaf en overige initiële investeringskosten kunnen worden gedekt door een subsidie van Keyport en Interreg (via de Euregio RMN) in combinatie met gemeentelijke bijdragen. Er hebben enkele oriënterende gesprekken plaatsgevonden met de Euregio alsook Keyport. Beide staan in beginsel positief tegenover het concept geluksexpresse.

SGRW wil activiteiten ontwikkelen op drie fronten.

1. Touringcars/bus-idee.nl
2. Dienstregeling(en)
3. Groepen die reserveren voor een korte, middellange en/of lange route (arrangementen) zoals:
 - i. Kastelenroute
 - ii. Roerdalroute
 - iii. Kinderroute
 - iv. Culinaire route
 - v. Natuurroute

De Geluksexpresse dient als aanbod/bestemming te worden opgenomen bij busidee.nl. Busidee is een internetsite waar touringcarbedrijven bestemmingen en adressen zoeken voor hun groepen. Hierdoor wordt de geluksexpresse als bestemming en dagrecreatie locatie opgenomen bij het aanbod. Hiernaast wordt er in het hoogseizoen voorzien in enkele vaste routes (dienstregeling) in de regio. Hierbij worden verschillende attracties en bezienswaardigheden met elkaar verbonden. Gasten van de regio kunnen bij de opstappunten een kaartje kopen om zo laagdrempelig en op een ludieke manier nader kennis te maken met de regio. De laatste activiteit betreft de arrangementen. De SGRW ontwikkelt op basis van thema's arrangementen die groepen kunnen boeken.

Voorwaarde voor de SGRW is dat de trein in Duitsland mag en kan rijden. Uitgangspunt: dienstregeling mag geen concurrentie OV zijn. Verder is de SGRW voornemens om haar leden vanaf het begin te betrekken bij de exploitatie van de Geluksexpresse. Hierbij valt te denken aan het op voorhand afnemen/inhuren van de geluksexpresse en/of het op voorhand afnemen van arrangementen voor bijvoorbeeld hun eigen gasten.

3.2 Haalbaarheidsonderzoek

Bij de haalbaarheid gaat het niet alleen sec over de financiën. Er is gekeken naar de technische aspecten en de verschillende aanbieders, regelgevingtechnische als ook de financiële haalbaarheid. Hiervoor zijn ondermeer offertes aangevraagd bij enkele leveranciers voor het leveren van een zonnetrein. In de vergadering op 29 maart jl. met het bestuur van de SGRW is besloten om de haalbaarheid verder te onderzoeken op basis van de Soios trein. De Soios trein heeft enkele unieke eigenschappen zoals bijvoorbeeld de homologatie (en TUV keuring) voor de Duitse markt. SOIOS is een Nederlands bedrijf uit Limburg die innovatieve milieuvriendelijke elektrisch aangedreven voertuigen ontwikkeld, produceert, exploiteert en wereldwijd vermarkt. Maatschappelijk verantwoord ondernemen heeft Soios hoog in het vaandel en daar waar mogelijk wordt de insteek gekozen om activiteiten op het terrein van scholing en arbeidsreïntegratie in te passen.

De belangrijkste technische eigenschappen van de Soios trein:

- Actieradius van 150 km
- Maximaal hellingspercentage van 7%
- Gehomologeerd voor Duitsland (TUV gekeurd)

- Gemaximaliseerd op 25 km per uur
- Elk uur aan zonne-energie is circa 8-10 km extra bereik
- Flexibel indeelbaar met maximaal 60 personen o.b.v. 1 trekker met 2 wagons
- 16 meter minimum, als het wenselijk is dat de wagons exact de trekker volgen.
- Standaard omroepinstallatie met microfoon en speakers.
- Inklapbare rolstoel plaat in de eerste wagon; (integraal toegankelijk) voor beperkt aantal rolstoelen(afhankelijk van indeling).
- Levertijd circa 5 maanden
- Chauffeur dient in bezit te zijn van B en E rijbewijs
- Aanschafprijs is circa 495.000,- euro excl. btw voor 2 combinaties: 2 trekkers en 3 wagons.

Financieel

Om inzicht te verschaffen in de financiële situatie bij het aanschaffen en exploiteren van de geluksexpressie zijn 2 varianten exploitatie berekeningen opgesteld, zie bijlagen:

- Variant 1 Break-even Private financiering
- Variant 2 Break-even Subsidie

Variant 1

Deze variant laat zien hoeveel omzet (en ritten) er nodig is om een kostenneutrale exploitatie te voeren als de benodigde investering privaat zou worden gefinancierd o.b.v. een rentepercentage van 6%.

Variant 2

Deze variant laat zien hoeveel omzet (ritten) er nodig is om een kostenneutrale exploitatie te voeren indien de aanvangsinvestering gesubsidieerd zou worden.

Bij beide scenario's is het aantal bezoekers de variabele factor. De kosten van de vrijwilligers zijn begroot op 1 chauffeur per trein, per rit van 1 uur, a 10 euro (incl. voorrijden en weer parkeren). Kosten voor marketing zijn in beide varianten begroot op 2500,- euro per jaar (bij referentie Ooijpolder is dit 1500,- euro per jaar). Ons inziens is dit minimaal. Zeker gezien de omzetdoelstelling en het plan om ook in het Duitse achterland marketing in te zetten.

Bevindingen

1. Variant Break-even Private financiering

Benodigde omzet is circa 100.000 euro excl. btw. Dit vertaald zich in de volgende ritten:

Ritten per maand

	april	mei	juni	juli	aug	sep	okt
Dienst	7,04	10,56	13,2	17,6	19,36	13,2	7,04
Busidee	18,4	27,6	34,5	46	50,6	34,5	18,4
Groep	16,8	25,2	31,5	42	46,2	31,5	16,8
subtot	42,24	63,36	79,2	105,6	116,16*	79,2	42,24
Totaal	528						

* max 4 rit(ten) per dag in hoogseizoen

2. Variant Break-even Subsidie

Benodigde omzet is circa 20.000 euro excl. btw. Dit vertaald zich in de volgende ritten:

Ritten per maand

	april	mei	juni	juli	aug	sep	okt
Dienst	2,4	3,6	4,5	6	6,6	4,5	2,4
Busidee	3,84	5,76	7,2	9,6	10,56	7,2	3,84

Groep	3,6	5,4	6,75	9	9,9	6,75	3,6
subtot	9,84	14,76	18,45	24,6	27,06*	18,45	9,84
Totaal	123						
* max	1 rit(ten) per dag in hoogseizoen						

De voorkeur gaat uit naar de subsidievariant. Wij achten een omzet van 100.000 euro excl. btw die voor het private scenario nodig is niet haalbaar.

De break-even omzet bij de subsidievariant achten wij zeker haalbaar (zie Ooijpolder). De regio Roerdalen-Wassenberg heeft meer te bieden en is voor een bredere doelgroep interessant in vergelijking met het referentieproject in de Ooijpolder. Hiernaast spelen het draagvlak alsook het groot organiserend vermogen van de SGRW een belangrijke rol. Eventueel overschot / winst wordt (deels) gereserveerd voor extra tegenvallers, social return, onderhoud natuur en landschap etc.

3.3 Financiering

Op dit moment onderzoekt de SGRW of de geluksexpressie kan worden gefinancierd door middel van het combineren van subsidies en gemeentelijke bijdragen van de gemeenten Roerdalen (NL) en Wassenberg (D).

De SGRW heeft op dit moment in voorbereiding:

1. een projectaanvraag voor Euregionale gelden uit Interreg V
2. een projectaanvraag voor een bijdrage van Keyport 2020
3. bijdrage uit Meerjaren Programma NP “De Meinweg”

Als blijkt dat de geluksexpressie hiervoor in aanmerking komt zal de investering met de volgende bijdragen gedekt kunnen worden:

- 50 % via Euregio (interreg subsidie) en
- 50% via regionale middelen. Deze laatste bestaan uit
 - 15% van de gemeente Roerdalen,
 - 15 % van de gemeente Wassenberg en
 - 20 % door de initiatiefnemer. Deze 20% worden gefinancierd door de initiatiefnemer met middelen uit o.a. Keyport 2020 en het meerjarenprogramma NP De Meinweg.

Als onderdeel van de voorbereiding van de projectaanvragen bij de Euregio en Keyport worden door de SGRW op korte termijn gesprekken ingepland met:

- portefeuillehouder gemeente Roerdalen (Wethouder den Teuling)
- burgemeester gemeente Wassenberg (Dhr. M. Winkens)
- VVV midden-Limburg (Dhr. G. Polman)

Bijlage 1

Variant 1: Break-even Private financiering, exploitatieberekening 2017-2019.

Bijlage 2

Variant 2: Break-even Subsidie, exploitatieberekening 2017-2019.

